

3.12.2025

הנדון: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד

הבקשה מסתמכת על תקנה ☒ 3(29) / ☐ 3(31) (סמן את התקנה המתאימה) לתקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993 ועל הוראות תכ"ם "פטור מחובת המכרז" מס' 7.6.1.

האם קיים בנושא ההתקשרות מכרז חשכ"לי ☐ כן ☒ לא

סוג ההתקשרות:

☐ טובין ☒ שירותים

שם הספק:	החברה למתנסים (חל"צ)
מספר הספק:	510525348
ספק זה הינו:	☒ ספק יחיד ☐ ספק חוץ
אומדן / שווי ההתקשרות:	8,307,527 ₪ (כולל מע"מ) לשנה
תקופת ההתקשרות:	שנה עם אופציה להארכת בעד עוד 2 שנים

תיאור מהות ההתקשרות (רקע ופירוט התכונות של הטובין/השירות/העבודה) תכנית "זהות בונה קהילה" פועלת מזה כמה שנים ביוזמת האגף לזהות יהודית במשרד ההתיישבות. התכנית היא לחזק את המרקם הקהילתי והחוסן החברתי באמצעות אירועים ופעילות של זהות יהודית במרחב הקהילתי. במסגרת התכנית פועלת רשת ארצית של מוקדים שבהם מתקיימת פעילות נרחבת שמביאה את הריטואלים והערכים היהודיים אל לב הקהילה, ומחוללת תהליכים של הגברת ההיכרות והערבות ההדדית בתוך הקהילה. התהליכים נעשים באופן שמוביל גם להגברת ההיכרות בין התושבים, חיזוק הקהילתיות, החוסן והערבות ההדדית והנגשת הזהות היהודית כמרכיב שמוסיף עניין וחיבוריות לחיי הקהילה. במסגרת ההתקשרות עם המשרד, מבוקש כי החברה למתנסים (להלן: "החברה"), שהיא חברה לתועלת הציבור ממשלתית, תפעיל את התכנית על בסיס רשת המתנסים והמרכזים הקהילתיים הפועלים ברחבי הארץ. כפי שיורחב בהמשך, קיום הפעילות דווקא במסגרת המרכזים הקהילתיים המקומיים (מתנסים) מהווה מרכיב יסודי ועיקרי במהות ההתקשרות ובתנאים להשגת יעדי התכנית. תקציר השירותים הנכללים בהתקשרות (פירוט הפעילות בטבלה נפרדת המצורפת כנספח א): א. הקמה והפעלה של תשתית ומטה ארצי - יצירת תשתית לקיום פעילות במגוון מוקדים ברחבי הארץ ולכל הפחות 25 מוקדים, הכשרת אנשי מקצוע בתחומי הקהילה והזהות היהודית, איתור, גיוס והפעלת מערך של מחוללי קהילתיות שיפעלו במוקדי הפעילות בשילוב עם התושבים המקומיים ותוך התאמת המענה לאופי הקהילה.
--

- ב. הפעלת מוקדים ישוביים לעידוד קהילתיות יהודית - בהובלה של "מחוללי קהילתיות" שיעסקו בעידוד התושבים בפיתוח מרקם קהילתי יציב ובר קיימא שיסייע הן בהתנהלות התושבים בשגרה והן בפיתוח מרחב משותף חברתי, ערכי ומעורר השראה. בתוך כך תתקיים פעילות סביב תכנים יהודיים ישראלים כמו: מעגל השנה העברי, שבתות, חגים וימי זיכרון; מעגל החיים, לידה, בר/בת מצווה וטקסי אבלות; לימוד בבתי מדרש קהילתיים; קידום התנדבות לצדקה וגמילות חסדים; דיאלוג סביב הזהות היהודית.
- ג. הפעלת מטה ארצי שילווה את הפעילות ויספק את תהליכי ההכשרה המקצועיים לאנשי מקצוע ולמנהיגות מתנדבת, במטרה לסייע בחיבור תוכניות עבודה מקומיות, לתמוך בתקציב הפעילות, לספק חומרי הדרכה חדשניים, לאגד את כל הקהילות השותפות ללמידה הדדית, להנחות וללוות פעילים קהילתיים, לאגם תכנים ולפתח תכנים חדשים, לעקוב ולבקר את ביצוע התוכניות בשטח.

נימוקים כי הספק הוא ספק יחיד

1. האמצעים שבהם נערכו בדיקות לאיתור ספקים נוספים והכנת חוות דעת כולל פירוט מקורות מידע ופעולות שננקטו:

במהלך השנים האחרונות נעשו בדיקות שונות והתקיימו מספר תהליכים לאיתור גופים אחרים שיפעילו את התכנית במקביל או במקום החברה למתנסים, אולם המסקנה היא כי מבחינה מהותית התכנית יכולה לפעול אך ורק על בסיס מהותה של החברה, האופן שבו היא נתפסת ע"י הציבור כגורם ממלכתי, וכל זאת בשילוב עם פריסתה הקיימת בכל רחבי הארץ.

2. נימוקים להיותה של החברה התשתית היחידה לפעילות

1. הפעילות המתקיימת במסגרת תכנית "זהות בונה קהילה", נועדה לעורר אצל המשתתפים הזדהות ותחושת שייכות בכדי להשיג את היעד המרכזי- חיבור אותנטי לאירועים ולפעילות הקהילתית בתחום הזהות היהודית. לכן, אחד מהעקרונות היסודיים שעומדים ביסוד התכנית זה הצורך ביצירת תחושת ממלכתיות וניטרליות והימנעות ממצב בו הפעילות מוגשת לתושב ע"י גורם פרטי (עמותה) שעלול להיתפס כמי שמייצג זווית מסוימת או עמדה מסוימת.

בעניין זה, נסביר כי כמעט כל פעילות בתחום הזהות היהודית, מעוררת אצל חלק מהתושבים רתיעה מסוימת עקב החשש לכפייה או הטפה. גם מבלי להתייחס לגופם של דברים, צריך לומר שעצם התחושה של חלק מהתושבים ועצם העובדה שמתעוררים חששות, די בהם כדי לפגוע בהשגת יעדי התכנית, אם היא תתבצע ע"י גורם פרטי.

2. החברה פועלת בפריסה ארצית ממטולה ועד אילת בכ-200 מרכזים קהילתיים שלהם מעל ל-1,000 שלוחות. פעילות החברה מתקיימת בכל המרחבים הגאוגרפיים, וחולשת על כלל האוכלוסיות, רצף הגילאים, ומגוון האוכלוסיות בישראל. הפעילות מונגשת לגילאים השונים והתכנים והמתודות מותאמים לכל קהילה וקבוצה בחברה הישראלית והיהודית על פי המאפיינים והתרבות שלה. כלל הפעילויות מתקיימות במבנים פיזיים מותאמים שבאחריות המרכז הקהילתי. בכל יישוב קיים לפחות מבנה אחד מרכזי לצד מבנים ייעודיים נוספים (אולמות ספורט/היכלי תרבות/ספריות ועוד).

ריבוי מוקדי הפעילות והמגוון הרחב, מייצרים מסה קריטית שמקנה לחברה מעמד בלעדי ומאפשרת למעשה גישה לכל אזורי הארץ בתהליך מהיר ופשוט. יצוין, כי גם ברשויות המעטות שבהן ישנה חברה עירונית המפעילה את המרכזים הקהילתיים – החברה למתנסים מהווה גורם שיש לו עדיפות לקיים פעילות באמצעות שיתוף פעולה עם החברה העירונית.

בנוסף, הפריסה הארצית המאסיבית, מקנה ייתרון גם בתהליך מול הרשויות המקומיות, שכן הרשויות והקהילות השותפות, מזהות את עצמן כשותפות בתהליך נרחב המתקיים במקומות רבים אחרים מכות הגורם הרשמי הממלכתי והכרה זו מאפשרת גם ברמה הרשותית להתגבר על קשיים והתנגדויות שהיו יכולים להתעורר במקרה של הפעלת התכנית שלא על בסיס תשתית המתנסים. הרשויות מכירות בכך שמדובר בתכנית הכוללת פעילות קהילתית יהודית משמעותית רלוונטית ומותאמת במרכז החיים הקהילתי הפועם של קהילות רבות ומגוונות ברחבי הארץ, באופן שמשלב בין לגיטימיות שמבוססת על עמדה ממלכתית לאומית רחבה יחד עם תהליך קהילתי עמוק שהתושבים המקומיים שותפים בו ומקיימים את הפעילות בתחושת שייכות והזדהות.

3. אמון וניטרליות - מעמדה הייחודי של החברה למתנ"סים וניסיונה חסר התקדים בהפעלת תכניות דומות, מאפשר לה לבצע ברגישות וביעילות משימות רגישות בעלות חשיבות במרקם החיים הזהותי-יהודי-ישראלי.

מעמד זה נובע מהצטלבות של 3 היבטים שונים –

א. החברה למתנסים הוכרה באופן רשמי ע"י הממשלה והיא פועלת מזה כ-10 שנים כזרוע הביצוע המיישמת מדיניות ממשלתית לאומית באמצעות הפעלת פרויקטים בתחומי הליבה שכוללים פיתוח קהילה וכן זהויות בחברה הישראלית. מכוח מעמדה זה מפעילה החברה במרחב הקהילתי העירוני תכניות ופרויקטים מגוונים בפריסה ארצית ובהיקף כולל של מאות מליוני שקלים (בשנת 2024 סיפקה החברה שירותים לממשלה בהיקף של 1,455,000,000 ₪).

ב. המרכז הקהילתי בשותפות עם החברה מהווה זרוע ביצוע עירונית ופועל בשותפות מלאה עם הרשות המקומית / המועצה. עובדה זו - בנוסף לכך שהיא מקנה לפעילות מעמד ייחודי - היא מאפשרת ממשק ישיר ומתמשך בין הרשות המקומית לבין הגורם שיוזם ומפעיל את התכנית "זהות בונה קהילה" והיא מציבה את התכנית ומרכיביה על סדר היום של הרשות המקומית וכחלק אינטגרלי מתכנית העבודה של הרשות.

ג. המרכז הקהילתי, המופעל ע"י החברה, הינו אבן שואבת לכל הקהילות והאוכלוסיות המתגוררות במרחב בשל מומחיותו ביישום עבודה קהילתית מותאמת גיל, תרבות וזהות. מגוון התכניות המופעלות ע"י המתנ"ס מושך מגוון רחב מאוד של קהלים שמגיעים לצרכים שונים ומגוונים והעובדה שבאותו מקום מתקיימת גם פעילות של "זהות בונה קהילה", מאפשרת חשיפה משמעותית מאוד של הפעילות לכל מי שבאים בשעריו של המתנ"ס.

לאור כל זאת, אין חברות/עמותות שיכולות לספק את השירותים הנדרשים למשרד מלבד החברה למתנ"סים.

3. נימוקים והערות נוספות

ההתקשרות הנדרשת היא בעלת חשיבות לאומית עכשווית שלא תוכל לצאת לפועל ללא רכישת השירותים כאמור, לצורך מימוש מיידי של יעדי הממשלה והמשרד בתחום הזהות היהודית, תוך הגברת הנוכחות של ריטואלים ותכנים יהודיים במרחב השכונתי והעירוני.

הצורך נובע מכך שמדובר בפעילות שהחלה כבר לפני מספר שנים וכעת יש צורך בשימור על הנכסים והתשתיות שהוקמו ובנוסף ישנה שעת כושר היסטורית לביצוע פעולות בתחום הזהות היהודית בין השאר משום שתקופת הלחימה הארוכה בשילוב חזרת החטופים והלכי הרוח הנלווים לה, יוצרים הזדמנות וצורך לעסוק בשאלות של זהות ומשמעות ורכיבים נוספים המצויים במוקד תכנית זו.

חוות דעתי זו ניתנת מתוקף היותי הסמכות המקצועית לנושא זה.

	מנהלת תחום (זהות יהודית)	אביה סנדק
---	--------------------------	-----------

נספח א – פירוט המרכיבים העיקריים בתכנית

אירועי מעגל שנה בקהילה	6 אירועים קהילתיים בשנה בכל מוקד (כדוגמת ט"ו בשבט קהילתי, הדלקת בחנוכה, קבלות שבת)
מפגש קהילתי	12 מפגשים קהילתיים בכל מוקד בבתים, חצרות, בניינים משותפים ומרחבים שכונתיים. לימוד משותף, הופעה, הרצאה, טקסי חיים, קבלות שבת, גינה קהילתית וכו'
פעילות לקידום קהילתיות - פרויקטים בהובלה קהילתית	20 קבוצות שכל אחת מהן תקדם פרויקטים ביישובים. הפרויקטים יפותחו על ידי הפעילים וחברי הקהילה ויתנו מענה לצורך קהילתי המחובר לעולמות הזהות היהודית והחיבור למדינה. לדוגמא: פרויקט חסד, פסטיבל קהילתי, יריד יד שניה, סיור ערכי, התנדבות עם אוכלוסיות שזקוקות וכו'. דגש על מתן מענה לצרכי השעה, תמיכה במשפחות חיילים ומפונים, גיבוש החוסן הלאומי והרוחני של הקהילות וכו'. המיזמים יתורגמו לתכניות פעולה ומימושם יאושר על ידי צוות היגוי בהתאם לקריטריונים שיוגדרו מראש, יתכן בליווי תהליך קול קורא ליזמים בקהילה
מפגש שולחן עגול חודשי לצוות התכנית	קיום מפגש חודשי קבוע למחוללי הקהילתיות לצורך למידת עמיתים
הכשרת מחוללים עירוניים חדשים	מסלול הכשרה מרוכזת למשך חצי שנה
הכשרת מחוללים שכונתיים (צפון- חיפה ומרכז -דרום)	מסלול הכשרה בשני מחוזות במקביל, למשך חצי שנה
הכשרת מובילי קבוצות פעילים שכונתיים.	הכשרת מובילי קבוצת פעילים- בכל עיר בנפרד. 12 מפגשים (3 ערים* 4 מפגשים)
הכשרת רכזי בניינים	מסלול ההכשרה יתבצע בכל עיר בנפרד. 3 מפגשים לכל עיר-ל-6 ערים. סה"כ 24 מפגשים, 50 משתתפים בכל מפגש
איפיון וקידום יוזמות	עידוד התושבים ליזמות בתחום הזהות היהודית והקהילתיות, סיוע באפיון היוזמות ובקידום ראשוני. בכל שכונה תקודם יוזמה מקומית אחת, מרכיבי היוזמה ייבחרו בהתאם ליוזמה שיבחרו התושבים. תוך ליווי מקצועי. ב- 10 שכונות שונות